

DÜNYA SOYA DURUMU - Ağustos 2015

Prof. Dr. M. Hikmet BOYACIOĞLU
Okan Üniversitesi
Gıda Mühendisliği Bölüm Başkanı
hikmet.boyacioglu@okan.edu.tr

2015/16 Sezonu Görünümü

Uluslararası Hububat Konseyi, IGC; 27 Ağustos 2015 tarihli son raporunda; 2014/15 sezonu sonunda 322 milyon ton miktarda gerçekleşmiş olacağını öngördüğü dünya soya fasulyesi üretimini, Temmuz 2015/Haziran 2016 döneminde, 30 Temmuz 2015 tarihli öngörüsünden 2 milyon ton yüksek ancak 2014/15 sezonundan 4 milyon ton düşük olarak, 318 milyon ton miktarda açıklamıştır.

Konsey; küresel soya fasulyesi üretiminin 2015/16'da, ortalama verimlerde beklenen hafif gerileme nedeniyle geçen senenin zirve değerinden yaklaşık %1,5 oranında düşeceğinin öngörüldüğünü belirtmiştir. Raporda, 122,3 milyon hektar olarak öngörülen küresel soya fasulyesi üretim alanının önceki beş-yıldaki ortalama yıllık büyüme oranı olan %3'e kıyasla geçen seneden %1 oranında yüksek olduğu not edilmiştir.

IGC, 2014/15 sezonu sonunda 310 milyon ton miktarda gerçekleşmiş olacağını öngördüğü dünya soya fasulyesi tüketimini, 2015/16 döneminde, Temmuz ayından 3 milyon ton ve 2014/15 sezonundan 7 milyon ton yüksek, 317 milyon ton düzeyinde olmasını beklemektedir.

Konsey; soya ürünleri için talep tarafından desteklenen 2015/16 dünya soya fasulyesi tüketiminin yıldan yıla yaklaşık %2 oranında bir artış ile yeni bir yüksek değere tırmanmasının beklendiğini belirtmiştir. Raporda; kırma amaçlı kullanımın 2015/16'da yıldan yıla %2,1 oranında artarak 279 milyon ton olarak öngörüldüğü açıklanmıştır. İlaveten, gıda olarak kullanım da yıldan yıla %3,4 oranında bir artış (17 milyon tona) ve yem olarak kullanımda ise geçen sezona kıyasla %3,2 oranında bir artış (18 milyon tona) öngörüldüğü not edilmiştir.

IGC, 2014/15 sezonu sonunda 122 milyon ton miktarda gerçekleşmiş olacağını öngördüğü dünya soya fasulyesi ticaretinin, 2015/16 döneminde, Temmuz ayından 1 milyon ton ve 2014/15 sezonundan 3 milyon ton yüksek, 125 milyon ton düzeyinde gerçekleşeceğini tahmin etmektedir.

Konsey; Asya'ya olan yüklemelerdeki diğer bir yıllık artış tarafından yükseltilen 2015/16 dünya soya fasulyesi ticaretinin yıldan yıla %2 oranında yukarıda ve birbirini takip eden beşinci yıllık artış olarak yeni bir zirve değere yükseleceğinin öngörüldüğünü belirtmiştir.

IGC, 2014/15 sezonu sonunda 43 milyon ton miktarda gerçekleşmiş olacağını öngördüğü dünya dönem sonu soya stoklarının, 2015/16 döneminde, Temmuz ayından 4 milyon ton düşük ancak 2014/15 sezonundan 1 milyon ton yüksek, 44 milyon ton düzeyinde gerçekleşmesini beklemektedir.

Konsey; küresel üretimde beklenen yıldan yıla azalma ve toplam kullanımdaki diğer bir artışa karşın, dünya dönem sonu soya stoklarının 2015/16'da yıldan yıla yaklaşık %2 oranında yüksek olmasının muhtemel olduğunu belirtmiştir.

IGC; başlıca ihracatçıların (ABD, Arjantin ve Brezilya) 2014/15 sezonu sonunda 24 milyon ton miktarda gerçekleşmiş olacağını öngördüğü dönem sonu soya stoklarının, 2015/16 döneminde, Temmuz ayından 3 milyon ton düşük ancak 2014/15 sezonundan 5 milyon ton yüksek, 29 milyon ton düzeyinde öngörüldüğünü açıklamıştır.

Konsey, başlıca ihracatçıların stoklarının 2015/16'da yıldan yıla yaklaşık %16 oranında yükselerek rekor düzeyde görüldüğünü belirtmiştir.

Dünya Soya Durumu, milyon ton

	12/13	13/14 Tahmin	14/15 Öngörü	15/16 Öngörü	
				30.07	27.08
Üretim	272	285	322	316	318
Tüketim	267	281	310	314	317
Ticaret	99	113	122	124	125
Stoklar	28	31	43	48	44